

**Rady vlády Slovenskej republiky pre práva seniorov a prispôsobovanie verejných
politik procesu starnutia populácie (ďalej len „rada vlády“)
konaného dňa 9. júna 2022**

Počet členov rady vlády:	35
Počet prítomných členov rady vlády :	29 z toho 28 s hlasovacím právom
Hostia:	11

Prezenčná listina je prílohou zápisu.

Čas rokovania: od 13:00 hod. do 16:00 hod.

**Miesto rokovania: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
zasadacia miestnosť č. 117**

1. Otvorenie:

Milan Krajniak, minister práce, sociálnych vecí a rodiny SR, predseda rady vlády

Predseda rady privítal prítomných členov rady a prizvaných hostí a odovzdal menovacie dekréty novým členom.

Skonštatoval, že rada je uznášaniaschopná a môže prijímať závery.

Predložil na schválenie návrh programu zasadnutia v nasledovnom znení :

1. Otvorenie
2. Informácia o plnení opatrení Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti
3. Možnosti riešenia nedostatku zamestnancov v pomáhajúcich profesiách, konkrétne v sociálnych službách: najmä na pozíciách opatrovateľka a sestra
4. Informovanie o Výzve vláde na riešenie krízových tém v sociálnych službách
Ad: požiadavka na zvýšenie plátov opatrovateľiek v SR a iné
5. Informácia o nutnosti zvýšenia ošetrovateľského paušálu v zariadeniach dlhodobej starostlivosti najmä o seniorov
6. Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia Senior tabletov – Plán obnovy a odolnosti SR – Digitálne Slovensko
7. Prezentácia projektu „Senior Boxy“
8. Skrining onkologických ochorení
9. Vzácné vody Slovenska
10. Rôzne – diskusia:

iniciatíva Jednoty dôchodcov Slovenska:

- finančná pomoc seniorom – nepostačujúce opatrenia vlády - predčasná výplata tzv.13. dôchodku, zvýšený nárast cien
- nefungujúce opatrenia nulových doplatkov za lieky
- navýšenie počtu geriatrických ambulancií s dostatočným počtom lekárov a sestier

iniciatíva Združenie samosprávnych krajov SK8:

- zvyšovanie digitálnych zručností seniorov, podpora financovania univerzít tretieho veku
- podpora dobrovoľníctva starších ľudí a vyhľadávania osamelých seniorov –

- celonárodná kampaň
- zabezpečenie prípravy a dostatočného počtu odborne spôsobilých opatrovateliek v mestách a obciach, zvýšenie finančných prostriedkov na modernizáciu zariadení sociálnych služieb v oblasti bezpečnosti a požiarnej ochrany
- princíp zavedenia „rodičovského príspevku“

11. Záver

Predseda rady predniesol požiadavku Jednoty dôchodcov na Slovensku na zmenu poradia prerokovaných bodov, a to z bodu rôzne na začiatok rokovania a požiadavku Fóra pomoci starším na doplnenie programu v bode rôzne o body :

- Zneužívanie a páchanie násilia na starších
- výzva proti zneužívaniu starších
- posolstvo Svätého Otca k 2. svetovému dňu starších rodičov a seniorov.

Hlasovanie:	ZA	27
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	1

Záver :

Rada vlády

A) **schvaľuje návrh programu zasadnutia rady vlády.**

10. Rôzne

Iniciatíva Jednoty dôchodcov na Slovensku

- **finančná pomoc seniorom – nepostačujúce opatrenia vlády - predčasná výplata tzv. 13. dôchodku, zvýšený nárast cien**

V. Pokorná - poďakovala za slovo, vysvetlila dôvod zmeny poradia bodov a požiadala predsedu rady, aby nezabudol na seniorov, keďže parlamentom prešiel balíček pomoci, ktorý bol prezidentkou SR vrátený. Vysvetlila veľmi zlú finančnú situáciu seniorov, vyše 311-tisíc seniorov je pod hranicou chudoby. Jednota dôchodcov na Slovensku apeluje na poslancov a vládu, aby sa tým zaoberala, aby seniori neboli v situácií, že sa budú rozhodovať, či budú kupovať potraviny, a to v horšej kvalite alebo si kúpia lieky. Sú si vedomí osobného nasadenia pána ministra, ktorému sa nepodarilo navýšenie presadiť, avšak opätovne ho vyzývajú, aby zabojoval o finančné prostriedky pre seniorov.

- **nefungujúce opatrenia nulových doplatkov za lieky**

V. Pokorná - informovala o doplatkoch, ktoré sú za najlacnejšiu zdravotnú pomôcku a náhradu za najlacnejšie diätetické potraviny. Seniori vyslovili nespokojnosť nad prijatým zákonom č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, ktorý platí od januára tohto roka. Podľa tohto zákona bude mať senior nulový doplatok len ten, ktorý má 60% priemernej mesačnej mzdy zamestnanca, čo je 678,80 eur. Dôchodcovia, ktorí sú nad týmto príjmom nedostávajú nulové doplatky, ostatní dostávajú len tie najjednoduchšie generiká a nie kvalitné lieky. Jednota dôchodcov na Slovensku dostáva veľa telefonických podnetov, kedy im seniori volajú ohľadne doplatkov za lieky, pretože ak chcú mať kvalitné lieky, majú tam vysoké doplatky. Seniori majú požiadavku, aby sa tento zákon zmenil a takto sa im pomohlo. V. Pokorná pripomenula výšku dôchodku za 30 odrobených rokov, čo je suma 334 eur, ktorý je v dnešnej dobe veľmi nízky a nie je možné z neho vyžiť.

Vyzvala predsedu rady a prítomných členov, aby podporili návrh pre dôchodcov ako návrh na mimoriadnu valorizáciu dôchodkov, na prvú pomoc a pomoc na lieky. Ak by sa seniorom takto pomohlo, nemali by pocit, že sú nadbytoční v tejto spoločnosti, hoci ju vybudovali.

- **navýšenie počtu geriatrických ambulancií s dostatočným počtom lekárov a sestier**

V. Pokorná - predložila členom rady stanovisko Slovenskej geriatrickej spoločnosti, ktoré si Jednota dôchodcov na Slovensku nechala vypracovať z dôvodu veľkého množstva žiadostí seniorov o zvýšenie počtu odborných geriatrických ambulancií, vrátane geriatrických sestier, a to z dôvodu komplexnosti vyšetrenia pacienta - seniora a predpisovania liekov na základe určenia komplexnej diagnózy priamo v takejto ambulancii. Takéto navýšenie by odľahčilo iných odborných lekárov. Seniori majú veľmi dobré skúsenosti s geriatrickými lekármi, ktorí vedú odborne a komplexne vyšetriť pacienta - seniora, dobre určiť diagnózu a tým aj nasadiť liečbu. S poľutovaním skonštatovala neprítomnosť ministra zdravotníctva SR, ktorému túto požiadavku seniorov chceli predložiť, a zároveň požiadala o podporu predsedu rady a jej členov.

Predseda rady zareagoval na vyslovené požiadavky a podnety zo strany Jednoty dôchodcov na Slovensku.

Predseda rady sa dotkol témy doplatkov za lieky. Momentálne je doplatok 30 € na tri mesiace, predseda rady bude tlmočiť požiadavku navýšenia sumy za lieky.

K inflačnej pomoci spomenul predseda rady príspevok pre ľudí bez príjmu (100 €) nad 62 rokov a viac. Zo strany predsedu vlády bola vyslovená požiadavka definície ďalších kategórií ľudí vrátane dôchodcov, ktorým by mala byť takáto pomoc adresovaná. Podľa štatistických údajov, v skupine seniorov s príjmom do 234 € je 139-tisíc dôchodcov a do 300 € je 211-tisíc dôchodcov.

Všetky tieto požiadavky prisľúbil predseda rady tlmočiť na mimoriadnom zasadnutí tripartity a na rokovaní vlády SR. Zároveň uviedol, že chce vyrokovať čo najvyššie možné zvýšenie jednorazovej pomoci, ako aj zvýšenie mesačného príjmu seniorov. K požiadavke zvýšenia odborných ambulancií osloví písomne ministra zdravotníctva SR so žiadosťou o stanovisko, ktoré bude zaslané všetkým členom rady vlády.

M. Kotian – navrhol úpravu minimálneho dôchodku ako riadneho minimálneho dôchodku, aby nebol dôchodok poškodzovaný valorizáciou, ktorá zvýši dôchodok, ale zníži sociálnu dávku.

Záver :

Rada vlády

- A) berie na vedomie prednesené informácie Jednoty dôchodcov na Slovensku,
- B) poveruje predsedu rady tlmočiť požiadavky seniorov na mimoriadnej tripartite, rokovaní vlády SR a zaslaním listu ministrovi zdravotníctva SR so žiadosťou o stanovisko k zvýšeniu počtu odborných ambulancií.

2. Informácia o plnení opatrení Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti

K. Adamkovičová - z odboru sociálnych služieb MPSVR SR predniesla Informáciu o plnení opatrení Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej

starostlivosti a v krátkosti predstavila 10 cieľov, z ktorých 6 sa týkajú sociálnych služieb a 4 ciele sú určené pre oblasť náhradnej starostlivosti.

Predstavila tiež niekoľko informačných kampaní, ktoré prebiehali v médiách za podpory RTVS. V najbližšom čase sa bude v rámci národného akčného plánu pripravovať národná kampaň na zvyšovanie povedomia odbornej a laickej verejnosti o potrebe komunitných služieb a sociálneho začleňovania.

V rámci prepojenia sociálno-zdravotnej starostlivosti bola koncom minulého roka prijatá stratégia dlhodobej starostlivosti, v súčasnosti prebieha proces vecných a legislatívnych riešení, bol prijatý zákon o inšpekcii v sociálnych veciach, pripravuje sa koncepcia financovania sociálnych služieb, ktorá bude tvoriť základ k verejným diskusiám a tým bude slúžiť ako podklad pre prípravu zákona o financovaní v sociálnych službách.

V informácií odznel cieľ, v ktorom sa zadefinovalo zlepšenie profesionality výkonu v oblasti sociálnych vecí a rodiny. Cieľom implementácie národného projektu je vytvoriť funkčný vzdelávací systém rezortného vzdelávania. Úlohou projektu je vytvorenie vzdelávacej stratégie, odbor vzdelávania v rezorte so vzdelávacou inštitúciou rezortu pripravuje dva akreditované vzdelávacie programy. Hlavným cieľom národného projektu, týkajúceho sa odbornej praxe, bola podpora prepojenia vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore sociálna práca s odbornou praxou a tým lepšej prípravy na výkon povolania.

Ďalším cieľom opatrení je zefektívnenie systému financovania komunitných služieb, tento cieľ sa začne plniť v priebehu tohto roka. Pripravovaný posudkový systém má byť jednotný a efektívny, vytvorený na základe jednotnej metodiky posudzovania.

Piatym strednodobým cieľom je rozvoj služieb na komunitnej úrovni. Tu boli zrealizované viaceré výzvy a projekty. Jedným z nich je podpora transformačných tímov, v ktorých je zapojených už 92 subjektov. Pri dopytovo orientovanom projekte podpory deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb bola výzva uzavretá a je zameraná na zabezpečenie kontinuálnej podpory zariadeniam, ktoré vstúpili do procesu deinštitucionalizácie cez národný projekt a chcú pokračovať v procese deinštitucionalizácie.

Posledným veľkým projektom bude plán obnovy a odolnosti, tu je predpoklad podpory 1400 miest v pobytových zariadeniach a 2580 v ambulatných zariadeniach.

Diskusia:

A. Ghannamová – položila viacero otázok týkajúcich sa prednesenej témy. Išlo najmä o efektivitu vynaloženia finančných prostriedkov na deinštitucionalizáciu na Slovensku a problému nedostatku kvalitných zamestnancov, ktorí chýbajú aj v súčasných zariadeniach.

Uviedla, že poskytovatelia sociálnych služieb na Slovensku si myslia, že tento projekt je vzdialený od reality, zdroje určené na sociálne služby sa dávajú na niečo, čo v praxi fungovať nebude, nemáme dostatok zamestnancov, patríme medzi krajiny, kde je najnižší počet HDP na sociálne služby a dlhodobá odkázanosť je tu niekoľko rokov neriešená.

K. Fedorová – generálna riaditeľka sekcie sociálnej politiky MPSVR SR v reakcii na p. Ghannamovú uviedla, že sa ťažko reaguje na príspevok, kde sa naraz spomenie viacero tém, ktoré súvisia iba tým, že hovoríme o sociálnych službách.

Pripomenula financie, ktoré štát poskytuje a vynakladá na sociálne služby, ako napríklad finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby, v roku 2021 to bolo 173 miliónov eur. Tieto peniaze sa vynakladajú na spolufinancovanie sociálnych služieb a nejdú na deinštitucionalizáciu. Ďalej pripomenula dotácie pre zariadenia sociálnych služieb. Slovenská republika pristúpila k Dohovoru pre práva osôb so zdravotným postihnutím, ktorý je podľa Ústavy SR vybavený doložkou prednosti a preto stojí pred zákonmi Slovenskej republiky. Pripomenula, že je potrebné, aby sa porovnávali krajiny, ktoré európske peniaze čerpajú, alebo

chcú čerpať a aké podmienky musia spĺňať a hlavne sme sa neporovnávali s krajinami, ktoré európske financie nečerpajú.

Predseda rady – uviedol, že rozumie námietke p. Ghannamovej a vyslovil presvedčenie, že niektoré európske rámce nás obmedzujú príliš a zbytočne a vedeli by sme si predstaviť aj efektívnejšiu prácu, avšak ak máme možnosť čerpať európske peniaze, musíme rešpektovať pravidlá, ktoré sú a v rámci nich hľadať možnosti, aby sa dali zakomponovať do projektov a umožnili ich ďalšiu realizáciu. Ak mu umožnia európske pravidlá akokoľvek zvoľniť podmienky bez toho, aby sa ohrozilo čerpanie peňazí z plánu obnovy alebo eurofondov, rád to urobí.

M. Nemeček – si myslí, že bokom ostáva užívateľ a tiež, že sa otázka deinštitucionalizácie zužuje na rádovo niekoľko desiatok seniorov, ktorí sú v zariadeniach, avšak sa nehovorí o celkovom počte seniorov, ktorých je 1,2 milióna. Bude ich čoraz viac, budú čoraz starší, budú viac podliehať neurodegeneratívnym ochoreniam. Poprosil tých, ktorí sú zapojení v procese deinštitucionalizácie, aby sústredili pozornosť na služby, ktoré sa poskytujú v teréne. Časom budú títo seniori potrebovať aspoň nejakú časť služby, ku ktorej sa nedostanú. Navrhuje rozdelenie na dve navzájom súvisiace témy, avšak nenadradovať jednu nad druhú. Vidí problém s vysokým počtom žiadostí seniorov, ktorí žiadajú o umiestnenie v zariadeniach sociálnych služieb a dá sa predpokladať, že ich počet sa bude v blízkej budúcnosti zvyšovať.

I. Ďurišová – vyslovila podporu p. Ghannamovej a p. Nemečkovi s tým, že projekt deinštitucionalizácie považuje za sociálny experiment. Tento projekt nemôže byť úspešný pri tých finančných prostriedkoch, ktoré sú dnes v sociálnych službách. Peniaze, ktoré sa dávajú na tento projekt, by boli prospešnejšie, keby sa dávali na odstránenie vplyvov, ktoré máme pri protipožiarnych opatreniach, pri nedostatku zamestnancov. V projekte deinštitucionalizácie nebude mať kto pracovať. Navrhla, že ak sa bude realizovať projekt, tak nech sa paralelne riešia aj služby, ktoré tu sú a ktoré stagnujú, dokonca cívajú v kvalite.

Predseda rady – položil prítomným otázku k platnej národnej stratégii, na ktorú sú čerpané peniaze, a to čo vzhľadom na ich námietky navrhujú, aké riešenie, zmeniť ju alebo zrušiť?

A. Ghannamová – navrhuje ju revidovať a deinštitucionalizáciu zamerať na dospelých s postihnutím, kde progres dobrej a kvalitnej služby a individuálny prístup v menších zariadeniach má nejaký výsledok a dlhodobú starostlivosť urobiť tak, aby bola efektívna. Nerozbíjať existujúce zariadenia, pretože prístup a rodinný charakter zariadenia nie je o kapacite zariadenia, ale o kvalite personálu a to je situácia, ktorú treba rýchlo riešiť.

Predseda rady - vyzval prítomných, aby zaslali presnú formuláciu požiadaviek, ktorú následne sekretariát prepošle každému členovi rady na prípadné pripomienkovanie a rezort sa tým bude zaoberať.

Po ukončení diskusie dal predseda rady hlasovať :

Hlasovanie:	ZA	28
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády

- A) berie na vedomie Informáciu o plnení opatrení Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti,
- B) bolo prijaté uznesenie č. 119.

Predseda rady vyzval p. Ghannamovú o stručné uvedenie všetkých troch nasledujúcich bodov programu navrhnutých Asociáciou poskytovateľov sociálnych služieb v SR.

3. Možnosti riešenia nedostatku zamestnancov v pomáhajúcich profesiách, konkrétne v sociálnych službách: najmä na pozíciách opatrovateľka a sestra

4. Informovanie o Výzve vláde na riešenie krízových tém v sociálnych službách

Ad: požiadavka na zvýšenie plátov opatrovateľiek v SR a iné

A. Ghannamová – v mene Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb v SR (ďalej len „APSS“) uviedla materiál, ktorý bol zaslaný členom rady, v ktorom sú zrevidované výsledky riešenia krízových tém v sociálnych službách. Informovala o výzve vláde z januára tohto roku. Poďakovala ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a ministrom zdravotníctva SR, ktorí ako jediní reagovali na túto výzvu v rámci spoločných stretnutí, debát. Taktiež vyslovila poďakovanie ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny SR za kvalitatívnu úroveň komunikácie, ktorá sa podstatne líši od predošlej a zároveň aj za pomoc, ktorú im rezort poskytol. Avizovala však, že „sociálne služby boli dlhé roky poddimenzované a podfinancované a dnes už aj personálne, preto musia neustále žiadať, pretože kvalita, ktorá sa od nás očakáva, aj v zákone o inšpekciách, nebude splniteľná“ a dodala, že kvalitu nemajú s kým robiť. V regiónoch od Nitra po Bratislavu chýba personál, nevedia zostaviť služby. Riaditeľky západoslovenských zariadení denne volajú APSS a svojimi žiadosťami sa obracajú aj na p. Hudáka, aby im poskytol tých dobrovoľníkov, ktorí pracovali počas pandémie, aby vypomohli a nastúpili do základnej služby, čo znamená poskytovanie základnej starostlivosti v zariadeniach sociálnych služieb. Kritika padla na zákon o inšpekcii, ktorý je v parlamente a o ktorom si APSS myslí, že je nesprávne a nelogické, aby sa najskôr vykonávala kontrola kvality, keď v súčasnosti nevedia splniť doteraz nastavenú latku kvality. Keď sa v zariadeniach nespĺňajú zákonné počty personálnych normatífov, nedokážu tieto spĺňať sprísnené požiadavky, ktoré sú pod hrozbou finančných pokút a to tu doteraz nebolo. Požiadala predsedu rady o stiahnutie tohto zákona a aby financie, ktoré majú byť určené na platy inšpektorov a autá, boli dané ako mimoriadna dotácia na stabilizáciu personálu v súčasných sociálnych službách. Vyslovila poľutovanie, pretože ani pán predseda vlády ani pán minister financií si nenašli čas na prijatie zástupcov APSS, aby vypočuli ich požiadavky, z ktorých jedna je aj navýšenie ošetrovateľského paušálu z 3,30 eur na 9,90 eur a nie na 6,60 eur ako je to v návrhu zákona. Pripomenula podporu pána ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR a podporu pani štátnej tajomníčky ministerstva zdravotníctva SR a položila otázku, či táto komunikácia skutočne stojí na jedinom človeku, ktorým je minister financií? Uviedla, že susedné krajiny navyšujú financie na podporu zariadení a všetkých zamestnancov zariadení, pozitívne upravili podmienky pre ošetrovateľov z cudziny a vyslovila obavu, aby tie posledné ošetrovateľky, ktoré tu ešte ostali, neodišli pracovať do zahraničia za oveľa vyššiu mzdu ako majú na Slovensku. Poukázala na zatváranie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, pretože oni nedostávajú finančnú podporu z obcí. V priebehu jedného mesiaca sa z členstva odhlásilo 7 poskytovateľov a to

z dôvodu, že zanikli. Zvýšenie cien energií ich dostalo do deficitu. Na záver p. Ghannamová požiadala o intervenciu u p. predsedu vlády SR Hegera a u ministra financií SR Matoviča.

Predseda rady prisľúbil, že požiada p. predsedu vlády SR a p. ministra financií SR, aby vyvolali spoločné stretnutie s APSS Požiadal p. Fedorovú o informáciu, koľko v akej výške sa vyplatil príspevok na sociálne služby, na platy zamestnancov v minulom roku a koľko máme neobsadených lôžok.

K. Fedorová – uviedla, že to bolo vyše 173 miliónov eur v minulom roku, budúci rok je predpoklad že to bude suma viac ako 190 miliónov eur.

Predseda rady – v zariadeniach sociálnych služieb sa deje neobvyklý jav, stúpa počet neobsadených lôžok, rezort sa dohodol so ZMOS-om a požiadal aj SK8, aby sa zozbierali čísla a tie sa vedeli vyhodnotiť. Je možné, že takýto jav vychádza z obavy z covidového obdobia, kedy si príbuzní brali svojich seniorov domov, tento jav treba zanalyzovať. Ďalšou vecou, na ktorú reagoval predseda rady je, že neustúpi od inšpekcie a to z dôvodu úniku financií. Avšak zariadenia nepovažuje za problémové, skôr sa chce pozrieť na niektoré čierne ovce. Pripomenul príspevky kompenzácie na asistenciu, na opatrovateľské. Aby sa predišlo zneužívaniu a dosiahol sa lepší efekt kontroly a postihu, je dôležité túto inšpekciu mať.

Predseda rady považuje za vysoko pravdepodobné, že v tomto roku, príp. v budúcom roku dôjde k valorizácii platov, po 1. júli sa opäť otvorí kolektívne vyjednávanie o platoch v štátnej a verejnej správe. Uistil, že bude trvať na tom, aby sa týkala valorizácia aj zamestnancov sociálnych služieb a zároveň predpokladá, že pomerne k slušnému navýšeniu finančných prostriedkov na platy dôjde.

Predseda rady – navrhol, že dohodne stretnutie s generálnym riaditeľom ÚPSVR, pretože si myslí, že časť požiadaviek APSS sa dá urobiť bez zmeny zákona a bude sa dať v tomto vyhovieť.

A. Ghannamová - navrhla, aby sa verejní a neverejní poskytovatelia sociálnych služieb dostali medzi subjekty, ktoré budú môcť žiadať o financie z plánu obnovy v tej rozšírenej časti na fotovoltaike tepelné čerpadlá, pretože opäť boli z tohto balíka vynechaní. APSS žiada o podporu ZMOS a SK8 a o stretnutie s ministrom hospodárstva. Podporu dostali od MIRRI SR. Banky sú ochotné dávať úvery, avšak zariadenia potrebujú 20-30% vlastných zdrojov, tieto zdroje zariadenia nemajú. Takáto percentuálna výška z plánu obnovy by stačila na to, aby sa vedeli o ne uchádzať.

Predseda rady – odporučil obrátiť sa na p. Galeka v súvislosti s touto problematikou.

Po ukončení diskusie dal predseda rady hlasovať :

Hlasovanie:	ZA	28
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády

A.1 berie na vedomie Informáciu o možnostiach riešenia nedostatku zamestnancov v pomáhajúcich profesiách, konkrétne v sociálnych službách: najmä na pozíciách opatrovatel'ka a sestra

A.2 berie na vedomie Informáciu o Výzve vláde na riešenie krízových tém v sociálnych službách Ad: požiadavka na zvýšenie plátov opatrovateliek v SR a iné,

B) boli prijaté uznesenia č. 120, č. 121.

5. Informácia o nutnosti zvýšenia ošetrovateľského paušálu v zariadeniach dlhodobej starostlivosti najmä o seniorov

Z. Fabiánová - predniesla informáciu o nutnosti zvýšenia ošetrovateľského paušálu. V informácii sa navrhuje, aby do všetkých zariadení bola zavedená ošetrovateľská starostlivosť a jej financovanie. V poslednom čase silnie argumentácia zavedenia ošetrovateľskej starostlivosti, je potrebné zvýšiť pripravenosť poskytovateľov sociálnych služieb poskytnúť adekvátnu zdravotnú starostlivosť. Počas covidu bolo veľa klientov prekladaných do nemocníc, čím sa zaťažili nemocnice, ktoré nemohli prijímať pacientov nižšieho veku. P. Fabiánová podľa pripravenej prezentácie vysvetlila štatistické údaje, ktorými poukázala na zmysel myšlienky zavedenia ošetrovateľskej starostlivosti. Už tretí rok sa snažia o navýšenie ošetrovateľského paušálu, v súčasnosti nie je možné pokryť náklady spojené s poskytovaním služieb, keďže ošetrovateľský paušál je 6,60 € na deň a na jedného klienta.

A. Mochnáčová - doplnila tieto požiadavky o dáta, ktoré spolu s APSS, SK8 a niektorými samosprávnymi krajinami vyzbierali. Porovnála zozbierané dáta členov asociácie a verejných poskytovateľov. Prieskum sa zamerá na zariadenia s ošetrovateľskou starostlivosťou 92% a zariadenia bez tejto starostlivosti, ďalej na klientelu zariadení. Z celkového počtu klientely má 85% vážne ošetrovateľské alebo zdravotné problémy, to znamená, že takíto klienti potrebujú celodennú ošetrovateľskú starostlivosť. V zariadeniach bez ošetrovateľskej starostlivosti takéto problémy nemali. P. Mochnáčová spomenula aj tému zazmluvňovania zdravotnou poisťovňou, plátov zdravotných sestier a ošetrovateľov. Opakovane spomenula navrhovaný paušál, ktorý nepokrýva všetky náklady. Z dôvodu konkurencieschopnosti a odchádzania pracovnej sily na zahraničný trh, má navýšenie svoje opodstatnenie. Na zvýšení paušálu na sumu 9,90 eur sa zhodli členovia asociácie aj verejní poskytovatelia.

Predseda rady – vyslovil plnú podporu, zároveň vyzval všetkých, aby spísali a spočítali výkony, ktoré počas covidu vykonávali, ktoré sú hradené zdravotnou poisťovňou, avšak tie boli zadarmo poskytnuté v rámci rezortu práce, či zariadení a dodal, že považuje za legitímne, aby sa žiadalo o navýšenie prostriedkov na zvýšenie ošetrovateľského paušálu.

Predseda rady informoval o budúročnom výbere poistenia a zároveň o začínajúcom sa kolektívnom vyjednávaní, kde vidí priestor na splnenie požiadaviek v rámci poskytovania sociálnych služieb a zvyšovania plátov. Prislúbil, že bude trvať na tom, aby sa valorizácia dotkla nielen plátov ošetrovateľov, ale všetkých, ktorí pracujú v oblasti sociálnych služieb.

Z. Fabiánová na záver spomenula kyslíkové koncentrátory a podotkla, že ich zariadenie bolo prvým zariadením, ktoré tieto koncentrátory začalo používať a aj prepožičiavať hneď na začiatku pandémie, takto predišli v zariadení hospitalizácii klientov. Predseda rady ocenil tento krok pomoci.

I. Đurišová – finančné prostriedky predstavujú pre zariadenia významný zdroj a chceli by, aby zdravotné poisťovne mali povinnosť zazmluvňovať sociálne zariadenia. Poisťovne v rozhodnutí neuvádzajú dôvod, prečo ich nezazmluvnia, hoci zariadenia spĺňajú všetky technické, personálne, prevádzkové podmienky.

K. Fedorová – upresnila informáciu o zazmluvňovaní, ktoré je predmetom zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou, ktorý je v gescii rezortu zdravotníctva. Takáto požiadavka bola už diskutovaná minulý rok a rezort práce verejne podporuje myšlienku zazmluvňovania sociálnych zariadení

Predseda rady túto požiadavku podporil.

Po ukončení diskusie dal predseda rady hlasovať :

Hlasovanie:	ZA	28
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády

- A.) **berie na vedomie Informáciu o nutnosti zvýšenia ošetrovateľského paušálu v zariadeniach dlhodobej starostlivosti najmä o seniorov,**
- B.) **bolo prijaté uznesenie č. 122.**

6. Zlepšovanie digitálnych zručností seniorov a distribúcia Senior tabletov – Plán obnovy a odolnosti SR – Digitálne Slovensko

p. Hošťák z MIRRI SR v krátkosti predstavil projekt digitálnych zručností seniorov od prípravnej fázy až po začiatok realizácie. Investícia je financovaná z plánu obnovy. Cieľom projektu je zamerať sa na 170 tisíc seniorov, naučiť ich digitálnej zručnosti, pomôcť im zlepšiť orientáciu v digitálnom svete a zároveň ako motiváciu pre rozvoj zručností im bude dané digitálne zariadenie. Prvotná myšlienka vzišla z pandemickej situácie, ktorá dramaticky zviditeľnila problémy, ktorým čelili seniori. Aj takýmto projektom chcú prispieť k zlepšeniu postavenia seniorov v spoločnosti a pôsobenie v digitálnom svete. Pripomenul, že na začiatku celého projektu bolo treba začať s prieskumom cieľovej skupiny, kvantitatívnym prieskumom trhu, presným zadefinovaním seniorov, vzhľadom k rôznym oblastiam Slovenska, ako aj ich požiadavkám a zručnostiam.

Momentálne prebieha pilotná fáza projektu zameraná na tisíc seniorov, v tejto fáze projektu sa bude vyhodnocovať prieskum užívateľskej skúsenosti seniorov s nastaveným procesom školení, užívateľskou skúsenosťou s digitálnymi zariadeniami, ktoré boli obstarané do pilotnej fázy projektu a obsahové zameranie školení. P. Hošťák pripomenul spoluprácu s Jednotou dôchodcov na Slovensku.

Spomenul požiadavku seniorov, ktorí žiadali školenia v ich blízkom okolí, na čo zareagovalo MIRRI SR tým, že v tejto pilotnej časti projektu zrealizujú niekoľko školení priamo v domovoch dôchodcov, či denných centrách pre seniorov.

L. Hrebeňárová – doplnila informáciu o vzdelávaní v 7 okresoch prostredníctvom Asociácie univerzít tretieho veku, ktorá spolupracuje a poskytuje školiteľov.

L. Galisová – pripomenula zapojenie Fóra pre pomoc starším do vzdelania, seniori získavajú nové informácie, vedia sa orientovať v elektronickom priestore, seniori prejavili veľký záujem o získavanie takýchto informácií.

P. Mach – uviedol, že kresťanskí seniori by sa tiež radi zapojili do tohto projektu.

M. Kotian – podal námietku ohľadne počtu školiacich miest, nakoľko pri veľkom počte seniorov dostal veľmi málo školiacich miest, ktoré nepokrývajú celý žilinský kraj. Vyslovil vďaka žilinskej univerzite, ktorá bola nápomocná. Avšak nevedia pokryť záujem kvôli veľkým vzdialenostiam.

J. Halcin – vníma digitalizáciu pozitívne, avšak ako odborník na bezpečnostné hrozby virtuálneho sveta, v ktorom sa senior môže stať obeťou požiadal, aby sa pri školeniach vysvetľovala bezpečnosť a ponúkol z pohľadu rezortu vnútra pomoc pri školeniach seniorov.

L. Lišiaková – uviedla, že v rámci školení majú pripravený jeden modul informačnej bezpečnosti, kde chcú upozorniť na to, akým spôsobom pracovať v online priestore. Poďakovala za ponuku, ktorú chcú určite využiť.

p. Hošťák - poďakoval za prejavovaný záujem a o záujem o bilaterálne stretnutia, informoval o zriadení dynamického poradného orgánu, v ktorom uvítajú aktívnu účasť zo strany členov rady. Poďakoval za informáciu p. Kotiana, za spoluprácu s univerzitou tretieho veku, za možnosť prezentácie tohto projektu na pôde rady vlády.

M. Krokošová – za odbor celoživotného vzdelávania MŠVVŠ SR vyjadrila potešenie nad týmto projektom, ktorý pomôže zvyšovať účasť na celoživotnom vzdelávaní, sľúbila aktívnu pomoc zo strany rezortu školstva ako s hlavným partnerom projektu. Pripomenula OECD prieskum Kompetencie dospelých, do ktorého patrí aj digitálna gramotnosť, čo znamená, že výsledky prieskumu budú o dva roky spracované OECD a budú k dispozícii. Požiadala MIRRI SR, aby mohli od začiatku vstupovať do projektu, pretože vláda schválila akčný plán celoživotného vzdelávania, ktorý je spoločným projektom ministerstva školstva, ministerstva práce a MIRRI, kde sa pripravuje vecný zámer základných zručností, do ktorého patria aj digitálne zručnosti.

Po ukončení diskusie dal predseda rady hlasovať :

Hlasovanie:	ZA	28
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

organizáciám, aby tieto ďalej informovali svojich seniorov v krajoch, či okresoch, do zariadení sociálnych služieb.

M. Kotian – pripomenul, že po dovŕšení 70. roku veku života, už seniori nemajú na skrining bezplatný nárok a musia si diagnostikovanie hrať sami.

A. Bratová prisľúbila, že takúto informáciu zistí.

Po ukončení diskusie dal predseda rady hlasovať :

Hlasovanie:	ZA	28
	PROTI	0
	ZDRŽAL SA	0

Záver :

Rada vlády

A.) berie na vedomie informáciu o skriningu onkologických ochorení,

B.) bolo prijaté uznesenie č. 125.

9. Vzácné vody Slovenska

J. Božíková - predniesla osviežujúcu tému vôd, ktoré vyvierajú, tečú po celom území Slovenska. Máme tu dve skupiny vôd, a to minerálne vody a vzácne či osobité vody, ktoré sú prírodné liečivé a prírodné minerálne vody. V 18. stor. dala Mária Terézia spraviť súpis kúpeľov a minerálnych vôd na území Rakúsko-Uhorska, dnešného územia Slovenska, ktorý spracoval Matej Bel z Očovej a bolo 80 kúpeľov, niektoré z nich už dnes neexistujú.

Slovensko má 40 tisíc podzemných vôd, z toho je 1900 minerálnych vôd a z tohto množstva je 125 uznaných a evidovaných v kapitole MZ SR. Uzaná voda je voda certifikovaná, uviedla p. Božíková, na základe balneologického medicínskeho posudku, kde sú zhodnotené jej vlastnosti. Uviedla unikát, ktorý máme na Slovensku a ktorý online monitoruje tieto vzácne vody. P. Božíková uviedla niekoľko zaujímavostí týkajúcich sa vzácných minerálnych vôd, pre seniorov sú tieto minerálne vody pre ich zdravie dôležité a sú liekom.

10. Rôzne

iniciatíva Združenia samosprávnych krajov SK8

- zvyšovanie digitálnych zručností seniorov

I. Ďurišová – poďakovala za predloženie materiálu MIRRI SR, ktorý sa týmto bodom zaoberal, ako aj za diskusiu, ktorá k nemu prebehla

- podpora dobrovoľníctva starších ľudí a vyhľadávanie osamelých seniorov – celonárodná kampaň

I. Ďurišová - požiadala o podporu pre kampaň senior seniorovi, pretože dnes je stav, kedy nemajú opatrovateľov v teréne, ani v rezidenčných zariadeniach. Rezort práce by mohol stimulovať tých seniorov, ktorí vládzu a vedia sa ešte postarať o iných seniorov.

- **zabezpečenie prípravy a dostatočného počtu odborne spôsobilých opatrovateliek v mestách a obciach, zvýšenie finančných prostriedkov na modernizáciu zariadení sociálnych služieb v oblasti bezpečnosti a požiarnej ochrany**

I. Ďurišová - pripomenula situáciu spred roka, kedy spomínala ambíciu otvorenia učňovskej školy pre opatrovateľky, avšak dostali len morálnu podporu. Vypracovali si koncept, študijný program, komunikovali s rezortom zdravotníctva, v septembri otvárajú večernú formu štúdia. Toto štúdium bude experimentálne a bude aj experimentálne posudzované, či má zmysel, či budú mať absolventi lepšiu odbornú spôsobilosť. Týmto štúdiom by boli absolventom zvýšené kompetencie a následne by tento učebný odbor otvorili na všetkých zdravotníckych školách. Ostatné VÚC tento program podporili, avšak potrebujú podporu ústredného orgánu, ktorý by im pomohol zaviesť tento študijný odbor.

Predseda rady – ocenil nápad senior seniorovi, uviedol príklad „časovej meny“ – odrobené hodiny sociálnej pomoci seniorovi, ktoré sa niekde ukladajú a ktoré si v inom časovom priestore dotyčná starajúca sa osoba vie vybrať pre svoju osobnú potrebu v jeho seniorskom období. Ohľadne vzdelávania uviedol predseda rady informáciu z rokovania všetkých riaditeľov úradov práce z celého Slovenska, kde vzišla potreba dokončovania si vzdelania vo všeobecnosti, pričom takýto vzdelávací program pre ošetrovateľky do toho spadá. Predseda rady požiadal o konkrétnejšiu informáciu, aby to z jeho pozície dokázal podporiť.

iniciatíva Fóra pomoci starším – národná sieť

- **Zneužívanie a páchanie násilia na starších**
- **výzva proti zneužívaniu starších**
- **posolstvo Svätého Otca k 2. svetovému dňu starších rodičov a seniorov**

Ľ. Galisová - v krátkej informácii uviedla niekoľko štatistických údajov ohľadne zneužívania starších ľudí, čísla stúpajú, apelovala na podporu linky. Vyslovila požiadavku, aby fórum bolo účastné na zasadnutiach skupín, ktoré pracujú s duševným zdravím, čo vidí ako dôležité a dokáže priniesť veľa podnetov, s ktorými sa stretávajú v praxi. Pár slovami sa dotkla výzvy a posolstva Svätého Otca a pripomenula tak svetový deň starších ľudí.

Na záver sa p. Michaličová poďakovala všetkým za účasť a ukončila zasadnutie rady vlády.

V Bratislave, 9. júna 2022

Zapísala:

Lucia Danišovská, tajomníčka rady vlády

Schválil:

Milan Krajniak, predseda rady vlády